

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ КУКМАРА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ПЫЧАК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

02.06. 2025 ел

№12

**Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Пычак авыл жирлеге
территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль
милеккә рәсмиләштерү тәртибен раслау турында**

Россия Федерациясе Гражданлык кодексы нигезләмәләренә таянып, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 ноябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Күчемсез милекне дәүләт теркәвенә алу турында» 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы федераль законнарга, Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенен 2023 елның 15 мартындагы П/0086 номерлы боерыгы нигезендә, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы «Пычак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Пычак авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Пычак авыл жирлеге территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү ТӘРТИБЕ (1 нче кушымта);
2. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән законлы көченә керә.
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматынын рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга һәм Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Пычак авыл жирлеге
башлыгы

Г.Ш.Нафиков

Кукмара муниципаль районы
Пычак авыл жирлегә Советының
2025 елның 2 июненнән 12
номерлы карарына 1 нче кушымта

**Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Пычак авыл жирлегә
территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль
милеккә рәсмиләштерү
ТӘРТИБЕ**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Пычак авыл жирлегә территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү тәртибе (алга таба – Тәртип) Россия Федерациясе Гражданлык кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Күчемсез милеккә дөүләт теркәвенә алу турында» 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль закон, «Хужасыз күчемсез эйберләрне исәпкә алу тәртибен билгеләү турында» Дөүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенен 2023 елның 15 мартындагы П/0086 номерлы боерыгы нигезендә эшләнган һәм Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Пычак авыл жирлегә территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау тәртибе, аны исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү тәртибен билгели.

1.2. Әлеге Тәртип Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Пычак авыл жирлегә территориясендә урнашкан милекчесез яисә милекчәсе билгесез булган күчемсез мөлкәткә йә милекчәсе милек хокукыннан баш тарткан мөлкәткә кагыла.

1.3. Күчемсез мөлкәт объектларын хужасыз дип тану, хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын исәпкә кую һәм муниципаль милеккә кабул итү өчен документлар рәсмиләштерүне Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Пычак авыл жирлегә Башкарма комитеты (алга таба – жирлек Башкарма комитеты) әлеге Тәртип һәм Россия Федерациясе Гражданлык кодексы, башка норматив хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.4. Хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын ачыклауның, ачыкланган хужасыз күчемсез мөлкәт объектларына муниципаль милек хокукын рәсмиләштерүнең төп максатлары һәм бурычлары булып түбәндәгеләр тора:

- файдаланылмый торган мөлкәтне ирекле гражданның эйләнешенә кертү;
- мөлкәтне нормаль һәм имин техник эксплуатацияләүне тәмин итү;
- муниципаль мөлкәттән файдалануның нәтижелелеген арттыру;
- Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Пычак авыл жирлегә территориясен төзекләндерү һәм тиешле торышы;
- «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясы нигезендә билгеләнгән жирле аһәмияттәге башка мәсьәләләрне хәл итү.

1.5. Әлеге Тәртип белән жайга салынмаган хужасыз күчемсез мөлкәтне муниципаль милеккә кабул итү мәсьәләләре Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары белән жайга салына.

2. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Пычак авыл жирлеген территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау тәртибе, аны исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү тәртибе

2.1. Хужасызлык билгеләре булган күчемсез мөлкәт турында мәгълүматлар түбәндәгечә килергә мөмкин:

- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органнарыннан;

- Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының жирле үзидарә органнарыннан, прокуратурадан;

- инвентаризация үткөрү нәтижәсендә;

- Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Пычак авыл жирлеген инженерлык инфраструктурасы объектларында ремонт эшләре үткәргәндә;

- юридик һәм физик затларның гаризалары нигезендә;

- башка ысуллар белән.

2.2. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Пычак авыл жирлеген территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын ачыклау эшләрен оештыру Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Пычак авыл жирлеген башлыгы (алга таба - жирлек башлыгы) яисә жирлек башлыгы вәкаләт биргән зат тарафыннан хужасызлык билгеләре булган күчемсез мөлкәт турында кергән белешмәләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.3. Ачыкланган хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.4. Хужасыз күчемсез мөлкәт объекты турында мәгълүмат алган көннән алып 10 эш көне эчендә жирлек башлыгы яисә жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат, кергән мәгълүматны, 1 нче кушымтада каралган форма буенча хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау буенча АКТ төзеп, объект урнашкан урынга барып тикшерә.

2.5. Хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау акты төзелгәннән соң, жирлек Башкарма комитеты йә жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат 10 эш көне эчендә хужасыз күчемсез мөлкәт объектлары турында мәгълүматны төгәлләштерү һәм тулыландыру эшен башкара, күчемсез мөлкәт объектынның милекчесе булмавын яисә аның милекчесе билгесез булуын, яисә милекчесе аңа милек хокукыннан баш тартуын раслый торган документлар жый.

Күчемсез мөлкәт объектынның милекчесе булмавын яисә аның милекчесе билгесез булуын раслый торган документлар булып түбәндәгеләр тора:

- әлеге күчемсез мөлкәт объекты федераль мөлкәт, Россия Федерациясе субъекты мөлкәте һәм муниципаль мөлкәт реестрларында исәпкә алынмаганлыгы турында Россия

Федерациясе. Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының жирле үзидарэ органнары тарафыннан бирелгән документлар;

- хокуklar Техник инвентаризация бюросы органнарында теркәлмәгән;

- күчөмсөз милөккә хокуklarны теркәүне гамәлгә ашыручы тиешле дәүләт органнары (өешмалары) тарафыннан бирелгән әлегә күчөмсөз мөлкәт объектларына хокуklarның алар тарафыннан теркәлмәвен раслый торган документлар;

- күчөмсөз мөлкәт объекты турында Күчөмсөз мөлкәткә хокуklarның һәм аның белән алыш-бирешләреннән бердәм дәүләт реестрыннан белешмәләр.

2.6. Милөкчәнә күчөмсөз мөлкәткә хокуklarыннан баш тартуын раслый торган документ булып, милөкчәнә күчөмсөз мөлкәт объектына милөк хокукыннан баш тарту һәм әлегә мөлкәтне хужасыз буларак исәпкә куярга ризалыгы турында (милөкчә бу мөлкәткә милөк хокукыннан баш тарткан очракта бирелә) нотариаль таныкланган гаризасы тора.

Милөкчә – юридик зат мөлкәткә милөк хокукыннан баш тарткан очракта һәм милөк хокукы теркәлмәгән очракта, жирлек башлыгы йә жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат ведомствоара хезмәттәшлек юлы белән түбәндәгә документларны сората яки ала:

- милөк хокукыннан баш тарткан затның милөк хокукы булуын раслый торган хокук билгели торган документларның күчөрмәләре;

- юридик затның гамәлгә куя документларының күчөрмәләре, юридик затны дәүләт теркәвенә алу турында таныклык, салым түләүчәнә идентификация номеры.

Милөкчә – физик зат мөлкәткә милөк хокукыннан баш тарткан очракта һәм милөк хокукы теркәлмәгән очракта, жирлек Башкарма комитеты йә жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат ведомствоара хезмәттәшлек юлы белән түбәндәгә документларны ала:

- милөк хокукыннан баш тарткан затның милөк хокукы булуын раслый торган хокук билгели торган документларның күчөрмәләре;

сората:

- физик затны юридик зат төземичә эшмәкәр буларак теркәү турында белешмәләр;

- гражданның шәхесән раслый торган документ күчөрмәсе.

2.7. Күчөмсөз мөлкәт объектының милөкчәсе турында мәгълүмат алынган очракта, тиешле объектны хужасыз буларак исәпкә куя өчен документлар жыю эше туктатыла, бу хакта хужасыз күчөмсөз мөлкәт турында белешмәләр биргән затка хәбәр ителә.

2.8. Әлегә Тәртипнә 2.5 пунктында күрсәтелгән очрактан тыш, хужасыз күчөмсөз мөлкәт объекты турындагы белешмәләргә тикшерү чаралары тәмамланганнан соң 10 эш көнә эчәндәжирлек Башкарма комитетының күчөмсөз мөлкәт объектны хужасыз дип тану һәм аны Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Пычак авыл жирлегә территориясендә урнашкан күчөмсөз мөлкәтнә хужасыз объектлары реестрына (алга таба - Реестр) кертү турында карары чыгарыла.

2.9. Реестрны алып бару 2 нче кушымта белән расланган форма буенча жирлек Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.10. Күчемсез мөлкәт объектын хужасыз дип тану турында жирлек Башкарма комитеты карары кабул ителгән көннән алып 30 эш көннән дә соңга калмыйча, жирлек Башкарма комитеты Техник инвентаризация органнарында кадастр һәм техник паспортлар һәм планнар эзерләүгә заказ бирә. Техник инвентаризация үткәрү һәм кадастр һәм техник паспортлар эзерләү эшләре жирле бюджет акчалары исәбеннән башкарыла.

2.11. Хужасызлык билгеләре булган мөлкәтне жимерү (югалту) куркынычын булдырмау, гражданныр гомеренә һәм сәламәтлегенә турыдан-туры куркыныч тудыра торган авария хәлләре килеп чыгу һәм алардан килгән зыяннары бетерү максатларында (тормышны тәмин итү объектларын, инженерлык инфраструктурасын һәм төзекләндерү объектларын тиешле хәлдә тоту өлешендә) бирлек Башкарма комитеты әлегә мөлкәтнең сакланышын әлегә максатларга бүлеп бирелгән жирле бюджет акчалары исәбенә һәм чикләрендә тәмин итә.

Ачыкланган хужасыз жылылык чөлтәрләрен карап тоту һәм аларга хөзмөт күрсөтү күрсәтелгән хужасыз мөлкәткә муниципаль милек хокукы танылганчы, «Жылылык белән тәмин итү турында» 2010 елның 27 июлендәгә 190-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

Кайнар су белән тәмин итүнең, салкын су белән тәмин итүнең һәм (яисә) су түгүнөн үзәкләштерелгән системаларының, шул исәптән, аларны эксплуатацияләү юлы белән су белән тәмин итү һәм (яисә) су чыгару тәмин ителә торган суүткәргеч һәм канализация чөлтәрләренә ачыкланган хужасыз объектларын, шул исәптән суүткәргеч һәм канализация чөлтәрләрен күрсәтелгән хужасыз мөлкәткә муниципаль милек хокукы танылганчыга кадәр яисә Россия Федерациясә граждан законнары нигезендә мондый объектларны калдырган милекчә аларны биләүгә, файдалануга һәм алар белән эш итүгә алганчыга кадәр карап тоту һәм аларга хөзмөт күрсөтү «Су белән тәмин итү һәм ташландык суларны агызу турында» 2011 елның 07 декабрендәгә 416-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.12. Ачыкланган күчемсез мөлкәт объектын исәпкә кую Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хөзмәтенә «Хужасыз күчемсез әйберләренә исәпкә алу тәртибен билгеләү турында» 2023 елның 15 мартындагы П/0086 номерлы боерыгы нигезендә жирлек Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.13. Хужасыз күчемсез мөлкәт объектын исәпкә куйган көннән соң бер ел узгач, жирлек Башкарма комитеты мондый объектка муниципаль милек хокукын тану турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итә.

Ачыкланган электр чөлтәре хужалыгы объектларын һәм башка линия объектларын исәпкә кую «Электр энергетикасы турында» 2003 елның 26 мартындагы 35-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Жирлек башлыгы яки башлык вәкаләт биргән зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Линия объектларына карата хужасыз күчемсез әйбер исәпкә куелган көннән алып кыскартылган срок өч ай билгеләнгән, шул вакыт узгач, жирлек башлыгы йә жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат муниципаль милек хокукын тану турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итә ала.

2.14. Хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын муниципаль милеккә кабул итү 2.12 пунктында күрсәтелгән гаризаны карау нәтижәләре буенча чыгарылган законлы көченә

көргөн суд карары нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.15. Күчәмсез мөлкәткә хокукларны дәүләт теркәвенә алуны гамәлгә ашыручы органның муниципаль милек хокукын дәүләт теркәвенә алу чаралары муниципаль милек хокукын тану турындагы суд карары законлы көченә көргән вакыттан алып 10 эш көнне эчендә жирлек Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.16. Муниципаль милек хокукы теркәлгәннән соң, жирлек Башкарма комитеты 10 эш көнне эчендә объектны Реестрдан төшерү һәм муниципаль мөлкәт реестрына кертү буенча чаралар үткәрә.

2.17. Муниципаль милек хокукы теркәлгәннән соң, Башкарма комитет әлеге күчәмсез милек объектлары астындагы жир кишәрлекләрен муниципаль милеккә рәсмиләштерү буенча чаралар үткәрә.

Хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау,
исәпкә алу һәм муниципаль милеккә
расмиләштерү тәртибенә 1 нче
кушымта

**Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Пычак авыл жирлегә
территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау
АКТЫ**

«__» _____ ел . _____

Мин, _____

(ФИО һәм вазыйфасы күрсәтелә)

кәргән гариза (мөрәжәгать) нигезендә _____

(көрү номеры _____) хужасызлык билгеләре булган күчемсез милек объектн тикшереп
чыктым.

Мөлкәт исеме _____

Мөлкәтнең урнашу урыны _____

Мөлкәткә кыскача характеристика _____

Милекне хужасыз милеккә кертү билгеләре _____

Милекнең элеккеге хужасы _____

Милек кайчаннан бирле хужасыз _____

Хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау,
исәпкә алу һәм муниципаль милеккә
рәсмиләштерү тәртибенә 2 нче
кушымта

**Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Пычак авыл жирлегө
территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәт объектлары
РЕЕСТРЫ**

N т/б	Объектның исеме	Объектның урнашу урыны	Объектка кыскача характеристи ка	Объектны хужасыз дип тану турында администраци я карары номеры, датасы	Теркәү органында исәпкә кую датасы	Искәrmә
1	2	3	4	5	6	7